

v Varaždinu bode blagoslovilo svojo zastavo. K slavnosti bodo povabljena tudi slovenska delavska društva, ki se povabilo gotovo odzovejo.

Nenavaden dar srbski kraljici Dragi. Iz Belegagrada poročajo, da je g. Paja Baraković poklonil kraljici Dragi kanarčka najredkeje vrste in v čudežni lepi kletki. Isti g. Paja je pred rojstvom kralja Aleksandra podaril kraljevi materi istotakega tička in jej želel — sina. Ker se je takrat uresničila njegova želja, se nadeja, da se uresniči tudi sedaj.

Pogrezajoče se mesto. Pogrezati se je začelo mesto Northwich na Angleškem. Pod mestom so veliki zakladi kamene soli, ki se pridno izkoriščajo. Izkopali so velike votline, v katere so napeljali vodo, tako da je nastalo podzemsko jezero, v katerem se je kamena sol raztopila. To slano vodo so s sesalkami spravili na dan ter dobili iz nje čisto sol. Dol pa napeljujejo čisto vodo. Voda razjeda solnate sklade pod mestom, in mesto se je začelo zato pogrezati. Najprej se okna in vrata niso dala zapirati, potem je začelo zidovje pokati, in nekatere hiše so se že precej nagnile. Stavbeniki take hiše obdajo z močnim lesnim odrom in jih z vijaki nazaj »šravljajo« ter potem zvezujejo. Sitno delo!

Novo mrtvo morje. Potnik Sven Hedin je odkril na tiberski visočini novo solno jezero, ki je toliko veliko, da ga Sven Hedin nazivlje »novi mrtvi morje«. V jezeru je toliko soli, da vesla postanejo nakrat bela. Hedin je moral broditi po jezerski vodi dva kilometra daleč, da je prišel do mesta, po katerem se lahko veslja.

Društvene zadeve.

Kmetijska zadruga v Makolah je imela dne 12. t. m. občni zbor v posojilničnih prostorih. Po pozdravu je dobil besedo g. prefekt Korošec iz Maribora. Med drugimi razlogi za uspešno delovanje zadrug je navajal predvsem strokovno izobrazbo kmečkega ljudstva, kateremu so zadruge namenjene. V to svrhu pa bo služilo: večkratno shajanje zadružnikov in pogovor o kmetijskih zadevah, pripajanje poučnih shodov, na katere se naj povabijo strokovnjaki, pridno čitanje gospodarskih časnikov, pozimski poučni tečaji za nekatere stroke narodnega gospodarstva, posiljanje kmetskih sinov v kmetijske šole. Za višjo izobrazbo kmetskih sinov v kmetijstvu naj bi skrbele zadruge, občine, okrajni zastopi. Izmed glavnih pogojev za ugodno rešitev kmetskega vprašanja je kolikor možno visoka strokovna izobrazba kmeta samega. Govorniku so zadružniki v zahvalo zaklicali trikratni: živo. Sprejela sta se dva sklepa ter se naznanila že tudi g. drž. posl. Jos. Žičkarju. 1.) Kmetijska zadruga v Makolah pozivlja slovenske državne poslance, da pritiskajo na vlado, naj poskrbi za Spodnji Štajerske kmetijsko-izobraževalne šole. 2.) Kmetijska zadruga v Makolah pozivlja slovenske državne poslance, naj delajo pri vladi na to, da se za spodnje-štajersko zadružništvo ustanovi posebna presojevalna komisija, ki bo stala ob strani zvezi spodnještajerskih zadrug. Na to se je pričel kako živahan razgovor o zadružni prodajalni. V razgovor je posegel še večkrat tudi g. Korošec, ki je pojasnjeval različne in obširne zahteve za prospevanje takega podjetja ter svaril pred vsakim nepremišljenim korakom ki lahko postane za marsikoga usodepol'n.

Kmetijska zadruga v Ivanjcih bode imela svoj prvi občni zbor v nedeljo dne 19. t. m. ob 4. uri popoldne v hiši g. Sturma. Ako bi se tega zborovanja ne udeležilo zadostno število zadružnikov, bode drugo zborovanje ob 5. uri isti dan v določeni hiši pri vsakem številu navzočih zadružnikov. K obilni udeležbi vabi načelstvo.

Katoliško tiskovno društvo ima dne 15. julija občni zbor.

Slovenska šolska Matica v Ljubljani. Odbor tega najmlajšega slovenskega književnega društva, ki pridobiti prav lepo število priznanih pedagoških pisateljev, ki so z vsem zanimanjem pri delu. Pričakovati je torej, da bodo že prvi sadovi, ki hoče z njimi Matica svoje društvenike obdariti koncem prvega leta, pokazali, da hoče z vso resnobo in vnemo gojiti polje pedagoške vede. Tudi društvenikov se je oglasilo že lepo število, od katerih jih je 583 letnino že plačalo; med njimi je 8 ustanovnikov. Toda lahko bi jih bilo že več. Pogrešamo med njimi se marsikoga, ki bi ne smel izostati. Se enkrat opozarjam, da je vsakemu društveniku na korist, če se število društvenikov pomnoži. Čim več denarja ima društvo na razpolago, tem več darov more svojim društvenikom podajati. Še je čas, da se oglase za tekoče leto novi društveniki. Po pravilih se sprejemajo društveniki do konca ročnika vsakega leta.

Posojilnica v Framu je izdala računski zaključek za deveto upravno leto 1900. Skupni promet je iznašel 254.041 K 76 v. Rezervni fond znaša 10.814 K 42 v. Zadnja revizija se je izvršila dne 15. junija 1899.

V Jarenini se bo predstavljala igra »Lurška pastarica« na prostoru pri cerkvi zaporedoma dvakrat in sicer v soboto, dne 18. maja in v nedeljo 19. maja ob 8. uri zvečer. Vstopnina za ude 20 vin, za neude 30 vin, sedeži 40 vin. K obilni udeležbi vabi odbor kmečkega bralnega društva. — Ob neugodnem vremenu se predstava preloži.

Cerkvene zadeve.

Procesija jareninske dekanije k Materi Milosti v Maribor dne 9. maja, pod vodstvom jareninskega dekana Jož. Čižeka, katere so se udeležile poleg Jarenine še župnije: Št. Ilij, Sv. Jakob in Spodnja Sv. Kungota s svojimi dušnimi pastirji, se je vršila na res veličasten in ganljiv način. Udeležba je bila velikanska: mnogo čez 3000 ljudij, ki so v nedogledno dolgi procesiji dosli v Marijino cerkev, kjer je bila najprej pridiga, v kateri je jareninski kapelan Gomilsek proslavljal Marijo kot mater milosti in budil v udeležencih zaupanje v njeni pomoč. Slovesno sv. mašo je z asistenco opravil šentiljski duh. svetovalec Kelemina, petje je oskrbel jareninski mešani zbor, orglante pa dekan Čižek. Po končani službi božji so se duhovniki-udeležniki poklonili mil. knezu in školu in jim izrazili svojo udanost in zvestobo. Bil je 9. maj res prekrasen, nepozaben dan za vse udeležence; hvala zanj Bogu in Materi Milosti!

Zgodba o bogatem dijaku.

Francek bil je ljubeznijiv kodrast deček, veselje in tolažba svoje matere, revne vdove. Služila je s težkim delom svojemu ljubljencu kruha. Očeta Francuka ni nikdar poznal, umrl mu je v zorni mladosti. Vsi prebivalci ob bregu reke Rene so bili veseli malega dečka, ker bil je vladjen, prijazen in priden. Ko je malo odrastel, izvolili so ga za strežnika v cerkvi. Enako angelju je klečal Francuk pri oltarju, prešinjen visoke časti, da je smel tako bližu biti svojemu gospodu in Bogu. Ko so vaščani videli malega strežnika pri oltarju, misili so si: ta pridni deček ima tako dobre lastnosti, da bi bil enkrat dober mašnik. Ali, pristavil je sleherni pomilovalno: »Škoda, da iz tega nič ne bo, ker ni potrebnih pripomočkov za daljni pouk.« Ker se je pa Francuk vedno vedel tako lepo, preskrbeli so mu domači duhovnik in dobrni vaščani, da je vender-le šel v mesto v solo. In tako je postal Francuk dijak. Vse ljudstvo je bilo trdnega prepričanja ter je živel v veseli nadi, da ga bodo nekedaj videli kot delavca v Gospodovem vinogradu. Bil je pa tudi res marljiv v učenju ter je prinašal vedno izvrstna izpričevala domov. Tako so mirno pretekla tri leta.

Ali kako hitro je padla mrzla slana na ta krasni človeški cvet, kako hitro je naš dijak krenil s poto čednosti, kako kmalu je postal izprijen mladenci! — To je prišlo tako. V daljni Ogerski je umrl našemu Francu bogati stric. Zdaj je njegova mati podedovala lepo premoženje. Vsa vas se je radovala z revno vdovo te sreče, posebno še zaradi sina. Ker zdaj bi lahko brez skrbi in brez tuje pomoči nadaljeval svoje študije. Ali prav ta dedčina je bila sinu v pogubo. Ko je njegova mati dobila v roke denar, dajala je v svoji slepi materinski ljubezni komaj štirinajstletnemu dečku denarja, da si je kupoval sladkarji in česar si je hotel. Ko je prišel zopet na počitnice, bilo je njegovo vedenje močno izpremenjeno. Videl se je bledast in utrujen. Njegova prejšnja veselost ga je minula, hodil je pobit okoli ter se je slehernega ogibal. Na vprašanje: Kako je to prišlo, odgovoril je vsakdo: »Dobre hrane pokvarijo slab izgled.« Tudi tu doma se je kmalu oprijel nekega hudobnega tovariša, začel s kadenjem, nadaljeval v manjših strasteh, slednjič se je udal pisanje. In ko se mu je zdelo, da mu mati daje premalo denarja, začel ga je jemati sam. Po zimi se je v mestu še bolj slabšalo njegovo stanje. O Božiču je brez materinega dovoljenja izostal iz sole, ter je pojavilokoval okrog doma. Meseca grudna je bilo vlažno vreme; zato je bilo na bregu reke Rene se nekaj ledenih plošč. Nekega popoludne se poda France na breg reke ter se s pomočjo nekega druge vozi po ledeni plošči po vodi. Bilo je uprav nasproti njegovemu stanovanju. Mati je stala ob tem pri oknu, ter je s strahom opazovala svojega sina. Prosila ga je, da bi šel na suho, ker se ponesrečiti utegne. Ali ta ji vselej osorno odvrne: Ne brigaj se za-men; meni se nič ne zgodi! Komaj je bila besede izustil, kar se prelomi plošča in neubogljivec izgine v valovih. Mati to videč, pada z groznim vsklikom nezavestna na tla. Se enkrat se prikaže France iz vode in zavpije z močnim glasom: »Mati, ljuba mati, pomagaj mi, reši me!« Ali zaman je bil njegov klic, izginil je v valovih in čez njega se je zaprl mokri grob. — »Da bi mu bil pač dobr Bog milostljiv sodnik!«

Marsikateri naših prijaznih čitalcev in čitateljc, katerim je Bog odrekel posvetnega bogastva, goji na tihem željo: O da bi bil jaz tako bogat, kakor ta ali oni, gotovo bi bil srečen. — Ali zelo se morda varas, dragi prijatelji! Ne zlato in srebro te ne more srečnega storiti, ampak le pravi mir v Bogu. Marsikateri bogatin pa ne uživa tega miru, kot ga uživaš — srečni revez — ti!

Gospica M. R.

Gospodarske stvari.

Fino surovo maslo.

(Konec.)

2. Slabo delo; napačno je, če se smetana po malem nabira in če mora vsled tega predolgo stati v loncih, predno se je toliko nabere, da je dosti za pinjenje v lesenih naših pinjah. Stara smetana ne more dati dobrega putra. Če smetana dolgo časa stoji, se rada pokvari in zgredi. Zaradi tega naj se smetana prej ko mogoče porabi za pinjenje, najbolj takoj kakor hitro se posname. Če posnemamo kislo mleko, naj se smetana takoj pini. Le v tem slučaju, ako posnemamo sladko smetano s pomočjo posnemalnih strojev ali pa s pomočjo ohlajenja mleka v mrzli vodi (po Schwarz-ovem načinu) — ne pa s pomočjo krušne peči, kakor je pri nas po kmetih navada — le tedaj se priporoča, če pustimo smetano en dan stati, da se nekoliko skisa, ker se dobi potem nekoliko okusnejše surovo maslo. Če pa izdelujemo maslo iz kisle smetane, potem je najbolj, da se smetana takoj pini.

Ako imamo premalo smetane za pinjenje z navadno leseno pinjo, pomagamo si v tem slučaju tudi lahko z literkimi ali dvoliter-

skimi steklenicami. V ta namen se napolni dotična steklenica do ene tretjine k večjem do dveh petin s smetano. Steklenico moramo potem trdno zamašiti in z rokami tako strešati, da buta smetana sem in tje ob stene. Kakor hitro se pokažejo kepci surovega masla, ki so izprva drobne kot proso, naj se steklenica sprazni in naj se precedi tako dobljeno surovo maslo skozi gosto, žimnato in dobro izprano sitce ali cedilce, da se loči od pinjenega mleka. Surovo maslo je treba potem le še zgnesti, za katero delo se najbolj priporoča dobro osnažena in v vodi splahnena lesena žlica, ki mora biti seveda popolnoma gladka in nalašč za to rabo, ali pa posebna lopatica, napravljena iz trdega pušpanovega lesa, kakoršne se prodajajo v to svrhu. Naprava surovega masla s pomočjo steklenice se zlasti za razmere malega pošestnika priporoča, kajti bolje je, da nam

surovo maslo dlje časa stoji, predno se speča, kakor da nam stoji smetana, ker se smetana veliko hitreje pokvari kakor surovo maslo.

Seveda je treba pri napravi surovega masla gledati tudi na to, da se med pinjenjem ne speni vsled preurnega dela. Najboljša toplota za pinjenje je poprek toplota 15° C. O poletnem času in pri zeleni krmi je pa bolje, da znaša toplota nekoliko manj, namreč kakih 13° C. Za pinjenje sladke smetane je treba tudi nekoliko nižje topote.

3. Slabo, neokusno in pomankljivo mleko; to je seveda tudi vzrok slabemu surovemu maslu, kateri vzrok pa ni tako pogosto najti, kakor prva dva.

Ako hočemo dobiti dobro in okusno surovo maslo, mora biti mleko zdravo in okusno.

Skrbimo tedaj, da bodemo naše odjemalce zmeraj zadovoljni z dobrim surovim

maslom, zlasti v sedanjem času, ko se surovo maslo lahko dobiva po ravno taki ceni iz drugih naših krajev, kjer so se ustanovile v zadnjih letih mlekarske zadruge. D. N.

Loterijske številke.

Gradec 11. maja 1901. 59. 40, 83. 63, 22
Dunaj • • • 76. 64, 27, 57. 9

Thierry-jev balzam in centifolično mazilo se sme na podlagi ugodnega predloga École supérieure de Pharmacie v Parizu od 21. velikega travna 1997 na Frančoskem upeljati in naravnost na privatne osebe pošiljati. Toda ne samo tja, ampak tudi v vse dežele se ti izdelki pošiljajo in ima podjetnik v Londonu samosvojo podružnico, koder se tudi mnogo njegovih pridelkov izvaja. Izdeluje se samo v Pregradi.

Hranilnica in posojilnica v Šmartnu na Paki bo imela svoj redni občni zbor

dne 27. maja

na binkoštni pondeljek v občinski pisarni pri novi šoli

s slednjim vsporedom:

1. Račun za l. 1900.
2. Volitev odbora in nadzorništva. 288 1—1
3. Predlogi in slučajnosti.

Načelništvo.

MALA OZNANILA

Vsaka beseda
stane 2 v.

Najmanja
objava 45 v.

Večkr. objava
po dogovoru.

Ti inserati se samo proti predplačilu sprejemajo; pri vprašanjih na upravnštvo se mora znak za odgovor pridejati.

Proda se.

Hiša na prodaj

z 5 stanovanji, bizu tovarne, natančneje se izve pri posestniku Studenci Št. II/3 pri Mariboru. 207 6—5

Hiša in letovišče s sadnim in zelenjadnim vrtom, vodnjakom z izvrstno vodo, za vpknjence zelo primerno je po primerni nizki ceni na prodaj. Več pove Anton Merčun, Maribor, Weinbaugasse 28. 262 8—8

Vinograd z zelo ugodno lego s plemenito trto, ponajveč z rizling, posajan, z zraven spadajočim sadosnikom in gozdom se proda. Oddaljen je kakih deset minut od glavne postaje brzovlaka južne železnice. Zadnji pridelek je bil: okoli 400 litrov vina, ki se je prodal po 24 kr. liter in za 300 gld. sadja. — Plačati se mora takoj 2000 gld., ostalo lahko ostane. Določna pisma pod naslovom: „Günstige Gelegenheit 305, Annocenexpedition Kienreich, Graz“. 279 1—1

V najem se da.

Kovačija s stanovanjem vred, tik okrajne ceste, 10 minut od farne cerkve se pod zelo ugodnimi pogoji v najem da in se lahko s kovačkim delom odsluži. Dobri tudi paši in svinjski hlev. Če je neželen, dobri lahko hrano pri lastniku zelo po ceni. Jakob Rošker, posestnik v Jareninskem dolu, Jarenina. 263 8—2

Kupim ali vzamem v najem takoj hiso z dobro gostilno ali pekarijo. Ponudbe na upravnštvo. 276 2—2

Kovačija pri Sv. Miklavžu na dravskem polju se da v najem. Ponudbe na Jurij Fuchs v Studencih Št. 108 pri Mariboru. 275 2—2

Zivinski sejem pri Sv. Treh kraljih v Slov. gor. se je z dovoljenjem c. kr. načelništva prestavil od 1. maja na 12. junija. 270 2—2

Odda se.

Main kramarija se odda za bolj postaranega človeka, možki ali ženska. Za promet bi se potreboval kredit v Celju ali pa nekoliko stotakov. Kje pove upravnštvo tega lista. 266 2—2

Trgovina se odda s trafiko brez konkurenč med tremi velikimi vasmi. Vprašanja sprejema upravnštvo „Sloven. Gosподarja.“ 282 2—1

Proste službe.

Postranski zaslužek,
trajen in rastoč, ponuja se spôstovanim, deloljubnim in stalno naseljenim osebam s prevzetjem zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste. — Ponudbe pod „1.70 Gradec, poste restante.“ 223

Učenec poštenih starisev, slovenskega in nemškega jezika vesč ter precej dober računar se sprejme takoj v trgovino mešnega blaga pri Josipu Horvat, Sv. Margreta nize Ptuja. 277 2—2

Sposoben krčmar in uljuden strežnik, ki je zraven lahko rokodelec sprejme se v jamsko gostilno „Huda Inkija“. Več pove Jan. Vivod v Dolču, Mislinje. 265 2—2

Krčmar in mesar se sprejme, ki z malim kapitalom zelo dober zaslužek najde. Kje pove upravnštvo. 267 2—2

Pomagač in učenec se sprejme takoj. Körner, krojaški mojster Št. Ilij v Slov. gor. 262 2—2

Zivinski sejem pri Sv. Treh kraljih v Slov. gor. se je z dovoljenjem c. kr. načelništva prestavil od 1. maja na 12. junija. 270 2—2

Na košček sladkorja se vzame 40 do 50 kapljic

A. Thierryjevega balzama, ki na znotraj čisteče upliva, in ki se ne rabi samo za znotranje, ampak tudi za zunanje bolezni, kjer vsak prisad prepreči. Pristen samo z v vseh državah registrirano zeleno nunsко varstveno znamko in klobučkovim zatvorom z vtisnjeno tvrdiko: „Allein echt“. Posamezne steklenice se dobre v vseh lekarnah po 30 ali 60 v. S pošto frankirano 12 majhnih ali 6 velikih steklenic 4 K. Steklenice za poskus s prospektom in imenikom prodajalnic vseh dežel sveta se razpošiljajo proti nakaznici 1 K 20 vin. Naslov je: A. Thierryja lekarna „k angelju varuhu“ v Pregradi pri Rogački Slatini. — Varovati se je pred ponarejanjem in naj se pazi na v vseh državah registrirano zeleno nunsko varstveno znamko. Brezstevila izpričeval je na ogled in vsak dan prihajajo nova k izdelovatelju. 16 17 25—19

Lepe podobice s črnim okvirom kot spominki
za v molitev priporočene ranjke.

Primeren tisek na drugi strani oskrbimo hitro in lično.

100 kosov od 80 kr. do 1 gld. 80 kr.

K obilim naročilom se priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.